

(V. V. 228. n., 11. okt.)

(Izdoti Latvijas Republikas Satversmes 81. panta kārtībā.)

1. Pareizticīgai baznīcai Latvijā pieder tiesība brīvi un atklāti vadīt dzīvē vispasaules pareizticīgās baznīcas ticības mācību, tikumības mācību, kanonus, baznīcas iekārtu un dievkalpošanas kārtību; viņai un viņas iestādēm un organizācijām (pareizticīgās baznīcas virsgana namam, sinodei, draudzēm, dievnamiem, klosteriem un tamlīdzīgiem tiesību subjektiem) pēc to reģistrēšanas likumā paredzētā kārtībā ir juridisku personu tiesības.

2. Pareizticīgā baznīca Latvijā bauda viņas kanonos paredzētās pašvaldīšanas un pašnoteikšanās tiesības, kanonisko priekšrakstu un tiesību normu izdošanā, baznīcas pārvaldībā, baznīcas tiesā un baznīcas saimniecībā.

3. Augstākā vara kanonisko priekšrakstu un tiesību normu izdošanā, administrācijā, saimniecībā, baznīcas tiesā un kontrolē Latvijas pareizticīgā baznīcā pieder šās baznīcas kanoniskai saeimai (koncilam), kuŗa darbojas periodiski.

4. Latvijas pareizticīgās baznīcas un viņas iestāžu un organizāciju tiesības un intereses visās oficiālās vietās reprezentē kanoniskās saeimas (koncila) ievēlētie valdošais virsgans un sinode, pēc kanoniskas piederības.

5. Kanoniskās saeimas (koncila) ievēlētais valdošais virsgans ir Latvijas pareizticīgās baznīcas galva. Virsgans ir pilnīgi neatkarīgs no jebkādas ārpus Latvijas esošas baznīcas varas. Virsganam, kā apustuliskas jerarchiskas varas priekšstavim, pieder tā tiesību un garīgās varas pilnība, kas apzīmēta kanonos un baznīcas noteikumos attiecībā uz patstāvīgas pareizticīgās baznīcas valdošo virsganu.

6. Visas ar Latvijas likumiem saskanošās vietējās pareizticīgās baznīcas tiesības un lietas, kuŗas pie atkarības

no Viskrievijas pareizticīgās baznīcas piederēja šās pēdējās virsganiem, sinodei, konsistorijām un citām viņas iestādēm, organizācijām un amatpersonām, tiek atzītas par pārnākušām Latvijas pareizticīgai baznīcai, viņas valdošam virsganam, sinodei un citām viņas iestādēm, organizācijām un amatpersonām pēc kanoniskās piederības.

Piezīme. Latvijas pareizticīgā sinodē apvienotas bijušās sv. sinodes un konsistoriju kanoniskās un juridiskās funkcijas.

7. Kanoniskie pareizticīgā klera locekļi Latvijā atsvabināti no kuŗa klausības saskaņā ar kuŗa klausības likumu.

8. Pareizticīgai baznīcai ir tiesība dibināt savas īpatnējas konfesionalas skolas garīdznieku un citu klera locekļu un baznīcas amatpersonu sagatavošanai saskaņā ar kanoniskiem priekšrakstiem. Šādas skolas stāv virsgana un sinodes uzraudzībā un vadībā.

9. Ievērojot latviešu tautības garīdznieku trūkumu, virsganam, ar valdības piekrišanu, ir tiesība aicināt no ārzemēm vajadzīgos garīdzniekus un garīdzniecības kandidātus.

10. Pareizticīgai baznīcai ir tiesība dibināt pareizticīgās biedrības un savienības ar tādām pašām tiesībām kā pārējām valsts atzītām biedrībām un savienībām saskaņā ar likumu par biedrībām.

11. Pareizticīgo dievnami, kapličas un kapsētas, kuŗas atrodas pareizticīgās baznīcas rīcībā, uzskatamas par pareizticīgās baznīcas īpašumu; pret baznīcas gribu tās nav atsavinamas, konfiscējamas vai noteicamas citiem mērķiem.

12. Pareizticīgās baznīcas īpašumus var aplikt ar nodokļiem līdzīgi citu pilsoņu īpašumiem, saskaņā ar pastāvošiem likumiem.

— 414 —

150, 151, 152

13. Ja kāda pie pareizticīgās baznīcas piederīga juridiska persona likvidējas, viņas īpašumi pāriet pareizticīgās baznīcas īpašumā un rīcībā.

14. Garīgās varas spriedumi un lēmumi kanoniskās baznīcas lietās nav pārsūdzami laicīgās iestādēs.

15. Ja garīdznieks apsūdzēts laicīgai tiesai par Latvijas likumos paredzētiem noziedzīgiem nodarījumiem, tad par to

laikā jāpaziņo virsganam, un virsgans vai viņa delegāts var būt klāt tiesas sēdēs un pie tiesiskā disputa.

16. Garīdznieki, kuŗi ar tiesas spriedumu nosodīti uz ieslodzījumu, izcieš aresta sodu klosterī. Pārējos gadījumos par vainīgiem atzītie garīdznieki izcieš savu sodu, līdzīgi citiem notiesātiem, pēc tam, kad kanoniskā garīgā vara viņiem atņēmusi garīgo amatu.

Ministru prezidents A. Alberings.
Iekšlietu ministris E. Laimiņš.

1926. g. 8. oktobrī.